

7. november 2013

Til energi- og miljøkomiteen på Stortinget

INNSPILL TIL STATBUDEJETTET 2014**Skattefradrag for ENØK-investeringer**

Skattefradrag for investeringer til ENØK-tiltak i hjemmet er et godt forslag fra den nye regjeringen. Vi tror det kan gi en betydelig satsing på ENØK-arbeidet i norske hjem.

De siste dagene har det kommet signaler om at skattefradragsordningen ikke kommer på plass i tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet. Vi frykter en forsinkelse vil føre til en stillstand i enøk arbeidet. Hvis skattefradragsordningen ikke kommer på plass fra 1. januar må det sendes et tydelig signal til forbrukerne om at de kan gå i gang med sine enøk tiltak allerede nå, og få trukket dette av på skatten senere. Vi har sammen en rekke andre organisasjoner foreslått hvordan en ordning kan se ut. Kort går det ut på at folk fører utgiftene de har til enøk tiltak opp på selvangivelsen neste år og får dette igjen i 2015. Dermed vil det ikke ha effekt på statsbudsjettet før i 2015.

Skog: Bra økning, men enda langt fram!

Bevilgningen til nytt skogvern er foreslått økt til 331,1 mill. kroner i 2014. Det er lagt opp til en jevn opptrapping mot 631 mill. i 2017. Dette er bra, men ikke nok. Innen 2020 bør Norge ha vernet 10 prosent av produktiv skog. Det koster omkring 12 milliarder. Vi mener det trengs en årlig norsk skogmilliard som sikrer det mest verdifulle biologiske mangfoldet i våre skoger og som gir gode og kostnadseffektive klimatiltak. Forskerne mener 10 prosent vern av produktiv skog er nødvendig. I dag er bare 2,5 prosent vernet.

Vi foreslår følgende komitémerknad for å synliggjøre utfordringene:

"Komiteen viser til at boreal skog er et av verdens største karbonlager. Vern av gammel skog vil opprettholde og øke karbonlageret i skogen. Halvparten av våre rødlista arter har skogen som leveområde. En firedel av våre rødlista naturtyper er skogtyper. Skogvern er viktig både for bevaring av planter og dyr og som et vesentlig klimabidrag. Komiteen viser til forskernes anbefalinger om 10 prosent vern av produktiv skog som et langsiktig mål og som del av våre internasjonale forpliktelser for bevaring av biologisk mangfold. Komiteen ber regjeringen etablere en plan for hvordan skogvernmålene skal nås innen 2020, med konkrete tidsfrister og ressursbehov. Komiteen foreslår å øke bevilgningene til skogvern med 700 mill. kroner i 2014."

Nasjonalparker: Flere arealer må sikres

Nasjonalparkene på land er primært snaufjell og dekker ikke variasjonen av norske naturtyper, jf. NINAs "Naturfaglige evaluering av norske verneområder" (2010). Natur i lavlandet, skog, verdifulle kulturlandskap og marine områder er sterkt underrepresentert. Naturvernforbundet foreslår følgende merknad:

"Komiteen vil spesielt peke på arbeidet med å sikre Preikestolen i Rogaland og Østmarka i Oslo og Akershus som nasjonalparker. Dette er viktige områder komiteen mener bør gis nasjonalparkstatus. Komiteen ber videre om at det utvikles en plan for etablering av nye nasjonalparker både på land og i havet, for å møte kravet om et økologisk representativt nettverk av verneområder. Det vil være et viktig virkemiddel for å kunne stanse tapet av arter og natur innen 2020.

Vannforvaltningen taper

Miljømyndighetenes finansieringsplan fra 2008, for oppfølging av vannforvaltningen blir ikke fulgt, og det er nå akkumulert etterslep på over 300 mill. kroner i arbeidet med å sikre god vannkvalitet i kyst- og ferskvann innen 2021. Budsjettforslagets status quo i

bevilgningene er altfor dårlig og vil kunne føre til at nasjonale miljømål og internasjonale miljøforpliktelser for god vannforvaltning ikke vil bli nådd.

EUs vanndirektiv ble innført i Norge i 2008, og det skulle sikre norsk vannmiljø og sørge for god tilstand innen 2021. Stortingets energi- og miljøkomité slo den gang fast at den opprinnelige finansieringsplanen var et minimum av ressursbehov. Det er behov for mer kartlegging av miljøutfordringer samt for å gjennomføre tiltak for forbedringer og overvåke arbeidet. Vannregionene trenger mer penger for å gjøre arbeidet. Bevilgningene har årlig ligget på 50–60 mill. kroner, mens finansieringsplanen synliggjorde et behov for 100–140 mill. kroner per år.

Naturvernforbundet foreslår en økning på 100 mill. kroner for 2014. I tillegg foreslår vi følgende komitémerknad:

"Komiteen viser til at den opprinnelige finansieringsplanen fra 2008 for innføringen av EUs vanndirektiv ikke er fulgt opp. Komiteen understreker at et etterslep på 300 mill. kroner vil føre til at Norge trolig ikke når sine forpliktende miljømål innen 2021. Den opprinnelige finansieringsplanen må legges til grunn for det videre arbeidet, og komiteen ber om en tilleggsbevilgning på 100 mill. kroner for 2014. Komiteen understreker behovet for at et nødvendig finansieringsløft må følges opp de kommende årene. Dette er en forutsetning for å sikre god biologisk kartlegging og at ambisiøse miljøtiltak settes inn, slik at vedtatte mål om god miljøtilstand i alle våre vannforekomster oppnås."

Manglende fjordoppyrdding fører til giftig sjømat

Heller ikke for 2014 legges det opp til et nødvendig løft for å få fortgang i arbeidet med opprydding i forurenset sjøbunn. Behovet for opprydding er prekært siden det mange steder er kostholdsrestriksjoner. Bevilgningene har sunket fra 158 mill. i 2010 til rundt 60 mill. kroner årlig de tre siste årene.

Naturvernforbundet ber derfor om at tilsagnsfullmakten økes fra de foreslåtte 189 millioner til 440 mill. kroner. Det er dette som trengs om vi skal komme i mål med oppryddingen. I tillegg foreslås følgende komitémerknad:

"Komiteen registrerer at miljømyndighetene ikke har hatt kapasitet til å håndtere miljøgiftene forsvarlig fram til nå. Komiteen kan ikke akseptere at giftproblemene skyves inn i framtida. Kostnadene for opprydding i forurenset sjøbunn ble utredet av Miljødirektoratet (daværende SFT) i 2000. Komiteen mener ambisjonsnivået fremdeles må være å kunne oppheve kostholdsråd i alle fjorder med unntak av de innerste områdene (by- og havneområder). Kostnadene ble den gang anslått til ca. 8 mrd. kroner. For å komme i mål med opprydding må arbeidet forseres kraftig."

Regnskogsatsingen

Regnskogsatsingen er et av Norges viktigste bidrag i kampen mot klimaendringer, og fremmer samtidig bærekraftig utvikling i regnskogland. Stortinget må opprettholde satsingen på om lag 3 mrd. kroner årlig, slå fast at satsingen skal videreføres fram til 2020, og fastholde et tydelig utviklings- og rettighetsperspektiv.

Norges klima- og skogsatsing har satt skogbevaring høyt på dagsorden internasjonalt. Nedgangen i avskoging i Brasil er det største enkeltstående klimatiltaket verden har sett. Siden 2004 har Brasil, som er verdens største regnskogland, redusert avskogingen med om lag 75 prosent. Utviklingen i Indonesia de siste årene er minst like overraskende. Fra å være det landet i verden med høyest avskoging, har landet nå satt kampen mot avskoging høyt på dagsorden og gjennomfører en rekke viktige tiltak. Dette viser at politisk vilje i regnskogland til å gjennomføre tiltak mot avskoging, kombinert med internasjonal støtte, gir forbløffende gode resultater. Å opprettholde skogprosjektet på om lag 3 mrd kroner årlig vil gi rom for å utvide satsingen til nye, viktige land.